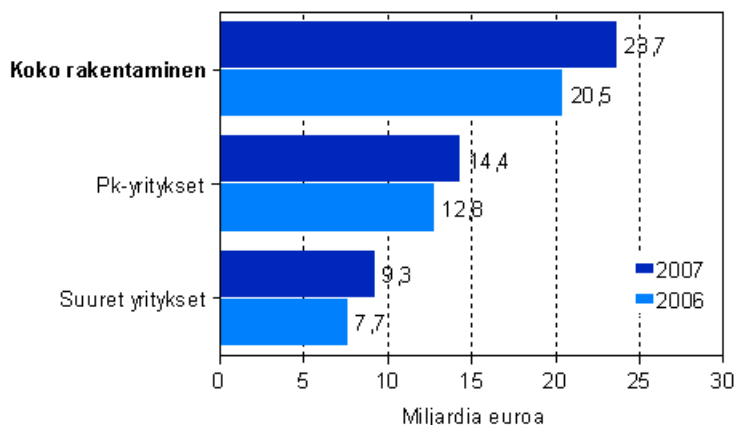

Rakentamisen tilinpäätöstilasto 2007

Rakentamisen liikevaihto kasvoi 15,5 prosenttia vuonna 2007

Tilastokeskuksen mukaan rakentamisen alalla kasvu jatkui edelleen vahvana vuonna 2007. Yrityksiä toimi 3 000 enemmän kuin edellisellä vuonna, kaikkiaan 39 000. Liikevaihto kohosi 23,7 miljardiin euroon kasvuprosentin ollessa 15,5. Toimiala työllisti 145 600 henkilöä, jossa lisäystä vuotta aiemmasta oli lähes 9 900 henkilöä.

Rakentamisen liikevaihto suuruusluokittain 2006–2007

Rakentamisen toimialalla pk-sektorin merkitys on suuri. Liikevaihdosta sen osuus oli 61 prosenttia, yritysten lukumäärästä yli 99 prosenttia ja henkilöstöstä pk-sektori työllisti 74 prosenttia. Pk-sektorin liikevaihto kasvoi 1,6 miljardia euroa edellisestä vuodesta eli 12,9 prosenttia. Suurten yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 9,3 miljardia euroa eli 19,7 prosenttia edellisvuotista suurempi.

Liikevaihdolla mitattuna rakentamisen suurimman toimialan, talonrakentamisen, liikevaihto kasvoi 1,6 miljardia, rakennusasennus- ja viimeistelytoimialan 906 miljoonaa sekä maa- ja vesirakentamisen 669 miljoonaa euroa. Pienin toimiala, rakennuskonevuokraus käyttäjäineen, kasvatti liikevaihtoaan 30 miljoonaa euroa.

Vaikka välitulokset euromääräisesti kohosivat edelliseen vuoteen verrattuna, jäivät kannattavuuden tunnusluvut miltei edellisvuoden tasolle. Varsinaisten toimintakulujen jälkeen yrityksille jäi 2,2 miljardia euroa eli 9 prosenttia liiketoiminnan tuotoista muiden kulujen kattamiseen. Rahoitusasema sen sijaan vahvistui. Omavaraisuusaste kohosi 37,8 prosenttiin taseesta. Kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon supistuivat 2,3 prosenttiyksikköä ja olivat 41 prosenttia.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä ja virallisilla tilinpäätöstiedoilla.

Sisällys

Rakentaminen 2007.....	3
Liikevaihto.....	3
Henkilöstö.....	3
Kannattavuus.....	4
Rahoitus.....	6
Liitetaulukot	
Rakentamisen tuloksen muodostuminen 2007.....	8
Rakentamisen taseet 2007.....	9
Rakentamisen tunnusluvut 2007.....	9
Rakentamisen tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

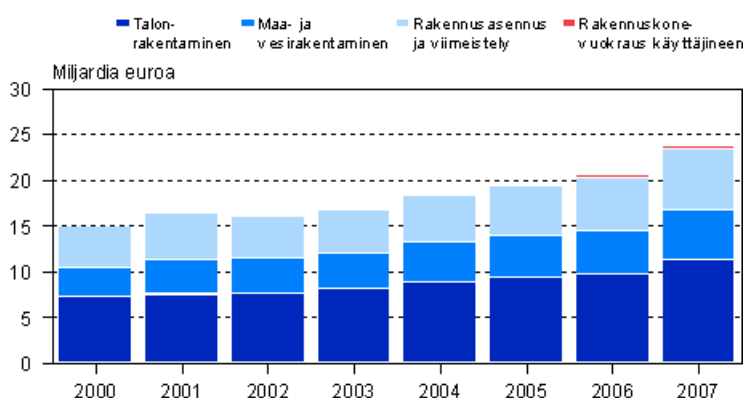
Rakentaminen 2007

Liikevaihto

Tilastokeskuksen mukaan rakentamisen kasvu jatkui edelleen vahvana vuonna 2007. Hyvä suhdannetilanne näkyi myös yritysten määrän kasvuna. Toimialalla oli 3 000 yritystä enemmän kuin edellisellä vuonna, kaikkiaan 39 000. Liikevaihto kohosi 23,7 miljardiin euroon. Liikevaihto kasvoi 3,2 miljardia euroa eli 15,5 prosenttia edellisestä vuodesta. Lähes puolet liikevaihdon kasvusta tuli talonrakentamisen toimialalta.

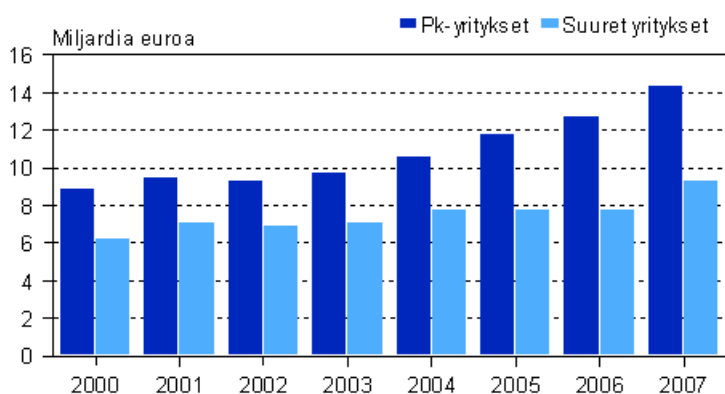
Talonrakentamisen liikevaihto kasvoi 1,6 miljardia, rakennusasennus- ja viimeistelytoimialan 906 miljoonaa, maa- ja vesirakentamisen 669 miljoonaa euroa vuonna 2007. Pienin toimiala, rakennuskonevuokraus käyttäjiin, kasvatti liikevaihtoaan 30 miljoonaa euroa.

Rakentamisen liikevaihto toimialoittain 2000–2007

Talonrakentamisen liikevaihto kattoi 47,5 prosenttia koko toimialan liikevaihdosta, rakennusasennus ja viimeistelyn 28,3 sekä maa- ja vesirakentamisen 23,1 prosenttia. Rakennuskonevuokraus käyttäjiin toimialan osuus rakentamisen liikevaihdosta oli noin prosentin verran.

Rakentamisen liikevaihto suuruusluokittain 2000–2007

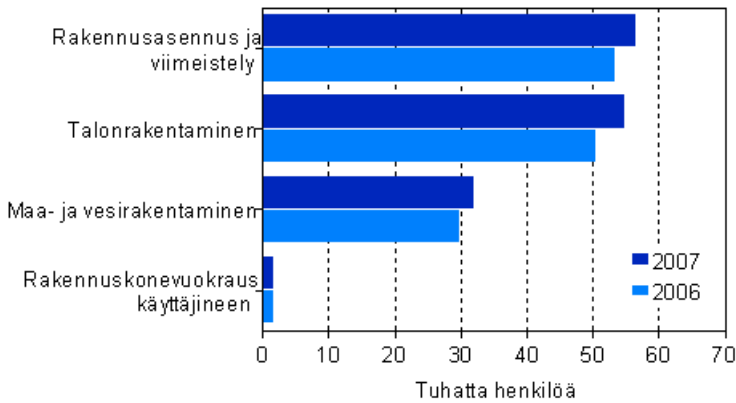

Rakentamisen toimialalla pk-sektorin merkitys on suuri. Liikevaihdosta sen osuus oli 61 prosenttia, yritysten lukumäärästä yli 99 prosenttia ja henkilöstöstä pk-sektori työllisti 74 prosenttia. Pk-sektorin liikevaihto kasvoi 14,4 miljardiin euroon, kasvu edellisestä vuodesta oli 12,9 prosenttia. Suurten yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 9,3 miljardia euroa eli 19,7 prosenttia edellisvuotista suurempi.

Henkilöstö

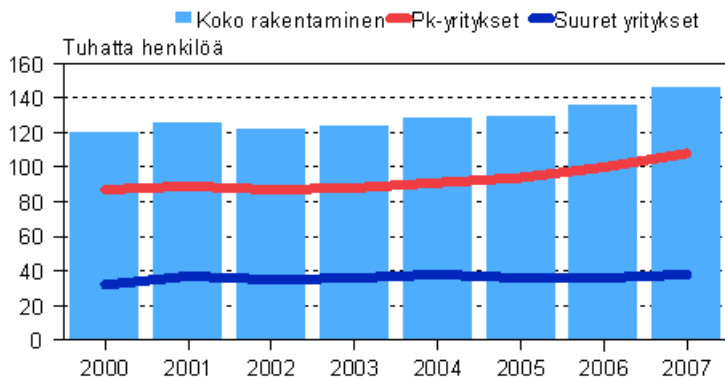
Rakentamisen toimiala työllisti 145 600 henkilöä vuonna 2007. Henkilöstömäärää kasvoi edellisvuodesta lähes 9 900 henkilöä, josta talonrakentamiseen tuli 4 300.

Rakentamisen henkilöstö toimialoittain 2006–2007

Rakentamisen henkilöstöstä 39 prosenttia työskenteli rakennusasennus- ja viimeistelytoimialalla, 38 prosenttia talonrakentamisessa, 22 prosenttia maa- ja vesirakentamisessa sekä prosentin verran rakennuskonevuokrauksessa käyttäjiin.

Rakentamisen henkilöstö suuruusluokittain 2000–2007

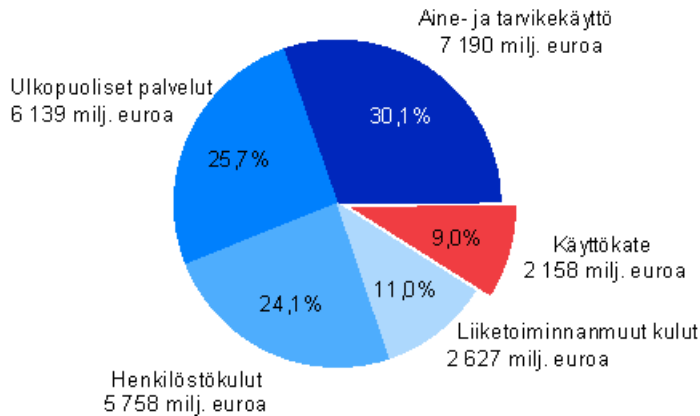

Pk-yritysten palveluksessa oli 107 800 ja suurten yritysten 37 800 henkilöä. Vuonna 2007 pk-sektori työllisti lähes 8 000 henkilöä enemmän kuin edellisellä vuonna. Pk-sektorin osuus koko toimialan henkilöstömäärän kasvusta oli 81 prosenttia.

Kannattavuus

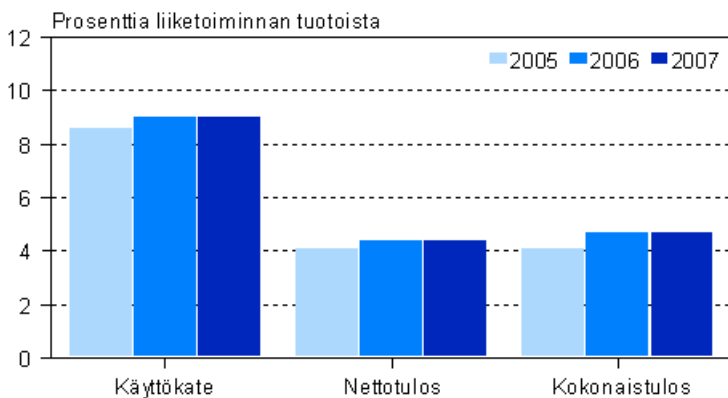
Hyvästä liikevaihdon kasvusta huolimatta jäivät toimialan kannattavuuden tunnusluvut miltei edellisvuoden tasolle. Kannattavuutta heikensivät rakentamisen voimakkaasti lisääntyneet toimintakulut. Liikevaihdon 3,2 miljardin euron lisäyksestä toimintakulut söivät 2,9 miljardia.

Rakentamisen kulurakenne vuonna 2007

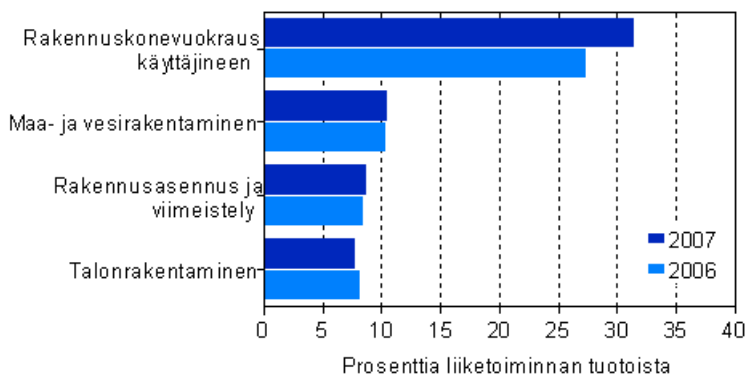
Ulkopuoliset palvelut kasvoivat miljardin ja raaka-ainekustannukset sekä henkilöstökulut noin puoli miljardia euroa kumpikin. Varsinaiset toimintakulut lohkaisivat 91 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Muiden kulujen kattamiseen jäi 2,2 miljardia euroa, jolloin käyttökate oli 9 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Rakentamisen kannattavuus 2005–2007

Käyttökate saatiin 0,3 miljardia enemmän kuin edellisellä vuonna. Katteen osuus liiketoiminnan tuotoista jäi edellisvuoden tasolle. Samoin netto- ja kokonaistulos jäivät edellisvuoden tasolle ja olivat 4,4 ja 4,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tilikauden tuloksena voittoa kertyi 6,4 prosenttia tuotoista eli 1,5 miljardia euroa, noin 209 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

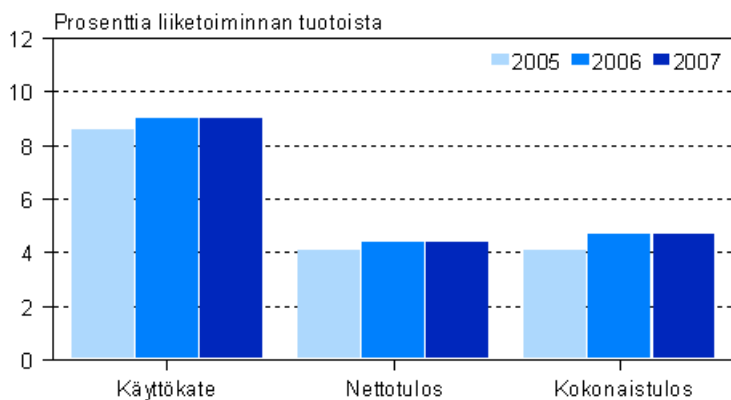
Rakentamisen käyttökate toimialoittain 2006–2007

Kannattavuuden tunnusluvut vahvistuivat eniten rakennuskonevuokrauksessa käyttäjineen, jossa käyttökateprosentti kohosi 4 prosenttiyksikköä, nettotulos 5,2 ja kokonaistulos 5,4 prosenttiyksikköä. Kokonaistulos oli 19 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Käyttökateella mitattuna rakentamisen toimialoista heikoimmin kannatti talonrakentaminen, jossa kannattavuuden tunnusluvut heikkenivät edellisestä vuodesta.

hieman. Käyttökate oli 7,9 prosenttia liiketoiminnan tuotoista eli 0,3 prosenttiyksikköä edellisvuotista pienempi. Kokonaistulos heikkeni 0,1 prosenttiyksikköä ja oli 5,3 prosenttia tuotoista.

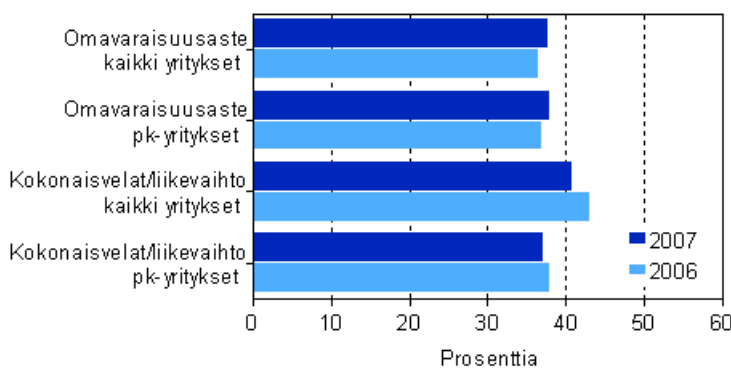
Rakentamisen pk-yritysten kannattavuus 2005–2007

Pk-sektorilla kannattavuuden tunnusluvut kohenivat hieman, sen sijaan suurten yritysten heikkenivät. Pk-sektorin käyttökate koheni edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä ja oli 11,1 prosenttia tuotoista. Voittoa kertyi 1,2 miljardia euroa, mikä oli 8,1 prosenttia tuotoista. Suurten yritysten käyttökate heikkeni 0,3 prosenttiyksikköä ja oli 5,8 prosenttia, voittoa suurille yrityksille tuli 352 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia tuotoista.

Rahoitus

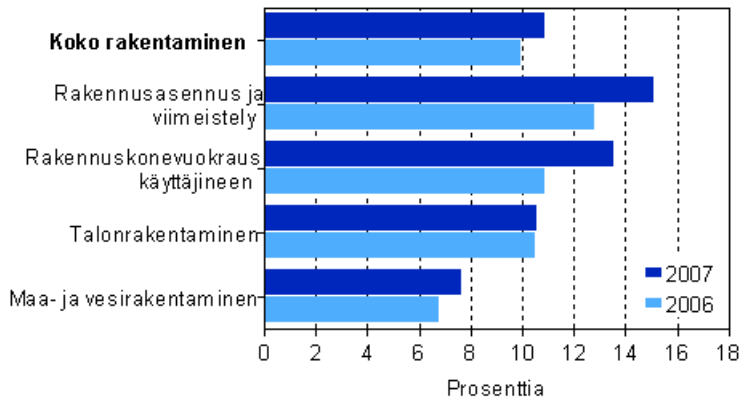
Rakentamisen rahoituksen tunnuslukuja 2006–2007

Rakentamisen rahoitusasema vahvistui edelliseen vuoteen verrattuna. Omavaraisuusaste kohosi prosenttiyksikön verran 37,8 prosenttiin taseesta. Samalla kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon supistuivat 2,3 prosenttiyksikköä ja olivat 41 prosenttia. Pk-sektorin omavaraisuusaste oli 38,1 prosenttia taseesta ja kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon 37,2 prosenttia.

Rakennusasennus- ja viimeistelytoimialan omavaraisuusaste vahvistui miltei 2 prosenttiyksikköä 45,8 prosenttiin taseesta ja talonrakentamisessa prosenttiyksikön verran, 36,3 prosenttiin taseesta.

Rakentamisen kokonaispääoman tuotto prosentti toimialoittain 2006–2007

Toimintaan sitoutuneelle pääomalle tuli 10,9 prosentin tuotto vuonna 2007. Vuotta aiemmin kokonaispääoman tuotto prosentti oli 10. Pk-sektorilla tuotto oli 13,1 prosenttia.

Liitetaulukot

Rakentamisen tuloksen muodostuminen 2007

TULOKSEN MUODOSTUMINEN	45A Maa- ja vesirakentaminen	45B Talonrakentaminen	45C Rakennusasennus ja viimeistely	45D Rakennuskonevuokraus käyttäjiineen	F Rakentaminen
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
Liikevaihto	5 463 763	11 245 954	6 706 774	267 738	23 684 230
Liiketoiminnan muut tuotot (pl.käyttöom.myyntiv. ja fuusiov.)	27 366	106 708	44 265	7 895	186 234
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5 491 129	11 352 662	6 751 039	275 633	23 870 463
Aine- ja tarvikkeikäyttö	1 453 008	3 309 306	2 388 602	38 670	7 189 586
Ulkopuoliset palvelut	1 487 169	3 880 397	745 958	25 024	6 138 548
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	1 222 146	2 048 125	1 982 808	70 663	5 323 743
Laskennallinen palkkorjaus	91 233	112 562	226 639	3 581	434 015
Liiketoiminnan muut kulut (pl.käyttöom.myyntitap. ja fuusiotap.)	829 704	1 202 921	803 352	50 856	2 886 833
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	172 364	93 930	6 262	126	259 906
Käyttökate	580 233	893 281	597 418	86 713	2 157 645
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	298 772	122 945	145 522	33 766	601 005
LIIKETULOS	281 461	770 336	451 896	52 947	1 556 641
Rahoitustuotot	44 002	137 999	49 003	10 824	241 828
Rahoituskulut	86 099	178 430	40 108	9 583	314 220
Verot	80 170	208 826	139 169	11 295	439 460
NETTOTULOS	159 190	521 078	321 619	42 894	1 044 781
Satunnaiset tuotot	36 599	272 465	42 858	3 651	355 574
Satunnaiset kulut	47 807	217 382	68 210	1 847	335 247
Käyttöom. myyntivoitot ja fuusiovoitot	20 849	25 000	9 043	7 796	62 688
Käyttöom. myyntitappiot ja fuusiotappiot	6 394	902	1 987	3	9 287
KOKONAISTULOS	162 437	600 259	303 323	52 491	1 118 509
Tilinpäätössiirrot yhteensä	1 516	1 638	5 174	14 995	20 290
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	91 233	112 562	226 639	3 581	434 015
TILIKAUDEN TULOS	255 201	711 204	524 808	41 078	1 532 291

Rakentamisen taseet 2007

TASEET	45A Maa- ja vesirakentaminen	45B Talonrakentaminen	45C Rakennusasennus ja viimeistely	45D Rakennuskonevuokraus käyttäjiineen	F Rakentaminen
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 163 296	1 799 726	1 121 283	272 164	5 356 470
Vaihto-omaisuus yhteensä	562 629	3 186 496	601 640	4 382	4 355 147
Rahoitusomaisuus yhteensä	1 571 201	3 538 396	1 662 802	178 956	6 951 355
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 133 830	6 724 892	2 264 442	183 338	11 306 502
Vastaavaa yhteensä	4 297 126	8 524 619	3 385 725	455 502	16 662 972
Oma pääoma yhteensä	1 251 298	2 785 283	1 393 681	135 463	5 565 724
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	64 861	28 391	39 402	65 109	197 762
Pakolliset varaukset yhteensä	35 566	106 711	13 675		155 953
Vieras pääoma yhteensä	2 945 401	5 604 234	1 938 967	254 931	10 743 533
Vastattavaa yhteensä	4 297 126	8 524 619	3 385 725	455 502	16 662 972

Rakentamisen tunnusluvut 2007

TUNNUSLUVUT	45A Maa- ja vesirakentaminen	45B Talonrakentaminen	45C Rakennusasennus ja viimeistely	45D Rakennuskonevuokraus käyttäjiineen	F Rakentaminen
Yritysten lukumäärä	7 308	16 016	15 312	340	38 976
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	5 491 129	11 352 662	6 751 039	275 633	23 870 463
Jalostusarvo, 1000 euroa	1 893 612	3 053 969	2 806 865	160 958	7 915 403
Henkilöstön lkm	32 067	54 942	56 679	1 887	145 576
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	299 174	174 031	181 747	55 438	710 390
Liikevaihto/henkilöstö, 1000 euroa	170	205	118	142	163
Jalostusarvo/henkilöstö-kulut	1.4	1.4	1.3	2.2	1.4
Käyttökate-%	10.6	7.9	8.8	31.5	9.0
Rahoitustulos-%	8.3	5.7	6.9	27.8	6.9
Nettotulos-%	2.9	4.6	4.8	15.6	4.4
Kokonaistulos-%	3.0	5.3	4.5	19.0	4.7
Kokonaispääoman tuotto-%	7.7	10.6	15.1	13.6	10.9
Omavaraisuusaste, %	33.7	36.3	45.8	44.0	37.8
Kokonaisvelat/liikevaihto-%	48.6	44.5	26.0	96.9	40.9

Rakentamisen tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 1999 - 2007.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmiteltynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myynti- ja fuusiovoitot sekä myynti- ja fuusiotappiot esitetään satunnaisten erien ryhmässä. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo / henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omaravaisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2002 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2002). Toimialaluokitus 2002 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev1.1:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan.

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Tilinpäätöstilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilaston tilikauden tulos vastaa virallisen tuloslaskelman tulosta, mutta yksittäisten tuotto- ja kuluerien välillä saattaa esiintyä jonkin verran vaihtelua, johtuen verottajan erilaisesta tietotarpeesta. Esimerkiksi yritysten liikevaihto saattaa poiketa virallisen tuloslaskelman liikevaihdosta seuraavista syistä: Verolomakkeella yrityksen liikevaihto ei sisällä henkilökohtaisen eikä maatalouden tulolähteen tuottoja vaan ne kysytään omina erinään. Tilinpäätöstilastossa erät sisältyvät yrityksen muihin tuottoihin. Lisäksi verolomakkeen liikevaihtoon ei saisi sisältyä vaihto-omaisuusosakkeista saatuja osinkoja vaan ne esitetään muiden osinkotuottojen yhteydessä. Koska osingot kysytään yhtenä eränä verolomakkeella, joudutaan ne käsittelemään tilinpäätöstilastossa myös osinkoina.

Verolomakkeen nettovarallisuustiedot poikkeavat omaisuuserien osalta virallisen taseen tiedoista. Nettovarallisuuden laskemista varten käyttöomaisuusarvot ilmoitetaan elinkeinoverolain poistoilla vähennettyinä. Tietojen vertailukelpoisuutta viralliseen taseeseen verrattuna heikentää myös vertailuarvojen käyttö kiinteistöjen ja osakkeiden osalta. Muista yhteisöistä poiketen saavat julkisesti noteeratut yhteisöt ilmoittaa omaisuuseränsä virallisen tilinpäätöksen mukaisina.

Liikkeen - ja ammatinharjoittajien nettovarallisuuteen ei sisälly lainkaan pankkitileillä olevia varoja. Tästä saattaa aiheutua hankaluuksia taseen rahoitusomaisuuserien koostamisessa sellaisilla toimialoilla, joilla luonnollisten henkilöiden harjoittaman liiketoiminnan osuus on suuri. Näitä aloja ovat esimerkiksi apteekit, kuorma-autoliikenne, taksit sekä useat palvelutoiminnan toimialat.

Oman pääoman ja velkojen osalta verohallinnon tiedot vastaavat virallisen taseen velkojen ja oman pääoman määrää. Viralliseen taseen vastattavaa puolen saamme muodostettua täydentämällä tietoja pakollisilla varauksilla ja tilinpäätöstietojen kertymällä.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetukset (Council Regulation No 58/97 concerning structural business statistics).
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetukset (Council Regulation No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community).
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2002 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev1.1:een, joka on vahvistettu Euroopan unionin komission asetuksella, ((EC) No 29/2002 of 19 December 2001 amending Council Regulation (EEC) No 3037/90 on the statistical classification of activities in the European Community)

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyypit, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajauksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset. Kunnalliset liikelaitokset sisältyvät tilastoon energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialoilta.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja pääsääntöisesti vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10–20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja, henkilöstötietoja, vientitietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 65–67, 74501, 74509, 75, 801–803, 80421, 85121, 91, 92312, 92510. (toimialaluokitus 2002). Vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten tiedot tarkistetaan yrityskohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelma- ja tasetiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Lopulliset tiedot eroavat jonkin verran ennakkollisista. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakkossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineet.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonnlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Suomen yritykset julkaisussa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden heinäkuun alussa ja lopulliset tiedot joulukuussa

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäinen aikasarja 1999 - 2007. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2008

Lisätietoja

Seija Kolehmainen 1734 2237
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5328 (pdf)
ISBN 978-952-467-935-0 (pdf)